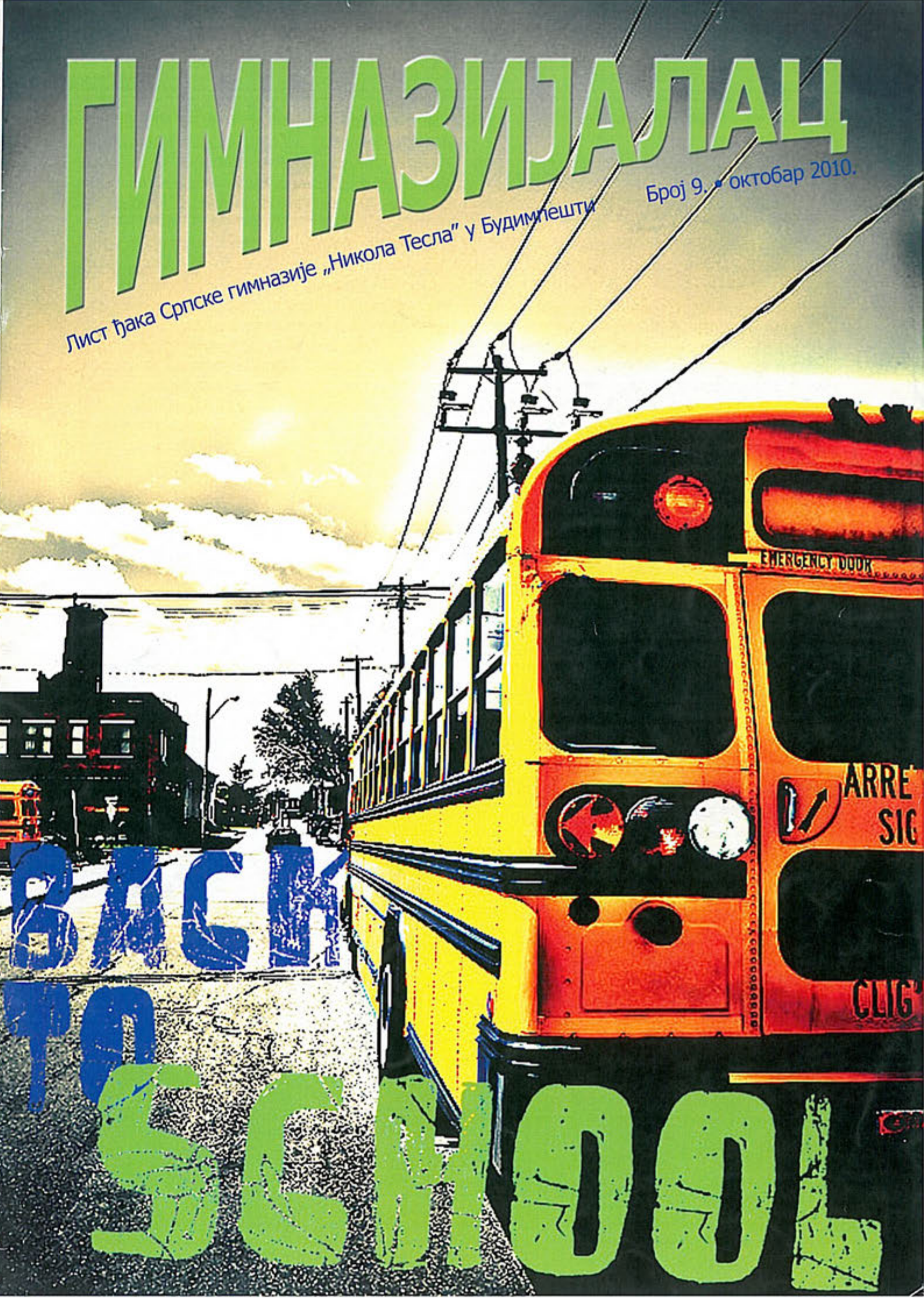

ГИМНАЗИЈАЦ

Лист ђака Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти

Број 9. • октобар 2010.

BACK

TO SCHOOL

Реч уредника

Почетак... Пољупци, смех, граја (галама ☺), код некога срећа, а код некога туга... Да, поштовани читаоци, добро слутите, почела је још једна СОШИГ година на Тргу ружа у краљевском граду. Вратили смо се у Будимпешту после летњег распуста и, поред свих наших активности, сложили смо се да је био кратак. Многи имају осећај да су тек пре који дан напустили Улицу ружа, срећни и безбрижни јер школа им беше иза леђа а лето, одмор и дружење ту, на дохват руке. Старији ученици су већ навикнути на септембар и почетак у Теслиној гимназији, али ту су нам и збуњени прваци, који тек треба да осете „чари“ живота у дому и школи. Неко је дошао црн, неко бео; има оних који су смршали, али и оних који су се, богами, угојили. Некима је почела да расте брада, некеме уши, нос... Обнављају се стара пријатељства и непријатељства, а стварају нека нова (пријатељства!), надамо се, дуга и срећна. Све у свему, један прави СОШИГ почетак. Без обзира на све наше разлике, дошли смо овамо да ову новоотворену страницу нашег школовања што пре затворимо, срећни због обављеног посла и да наставимо да „страшно дугим корацима“ корачамо овим нечим што многи зову живот. Без обзира да ли смо мамароши

или татароши, независни (на први поглед јаки а уствари слаби), дебели, мршави, ушати или носати, сви делимо исто осећање. Код некога је оно мање изражено, а код некога више. Неко се труди да га додатно покаже, а неко да га потпуно прикрије. Било како било, сви га имамо. Носталгија.. Носталгија према местима одакле долазимо, браћи, сестрама, пријатељима, неким љубавима које трају или које су прошле... Она ће, верујте ми на реч поштовани читаоци, бити присутна све док сте далеко од своје куће и ма колико ви покушали да је прикријете она је ту, негде, део в(н)ас. Најбољи пример за то сам недавно прочитао у једним новинама дијаспоре. Ради се о једном гробљу на америчкој западној обали. Сасвим обично гробље, знате као оно из америчких филмова: лепо уређене стазе, мноштво дрвећа и клупа.. Све у свему место где човек може да се на миру посвети мислима о својим најмилијим. И на таквом једном гробљу постоји један мали, камени споменик; на њему обично (америчко) име и презиме, година рођења и година смрти. Вероватно би тај споменик био исти у мору других да са друге стране није урезано оно наше, ћирилицом: „Ој, Мораво“. Тек толико да се зна. Ко разуме, схватиће.

Уз дубоки наклон:

Никола Зобеница

У овом броју представљамо:

Реч уредника.....	2. стр	Репортажа: Шпанија	10.стр
Први дан школе	3. стр	Водич кроз Будимпешту	
Наша свакодневица- насиље.....	4.стр	и још понешто	11.стр
Наркоманија.....	5.стр	Веронаучни камп и домска анкета	12.стр
Гимназијска поезија.....	6.стр	Вама из срца	13.стр
Школски радио	7.стр	У границама ненормале	14.стр
Интервју: Властимир Вујић, професор	8.стр	Далеко од завичаја	15.стр
Учење је баук!.....	9.стр	Дневни ред	16.стр

„Гимназијалац“ лист ђака Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти.
број IX, година 2010.

Уредник: Никола Зобеница – **Редакција:** Александра Толмачев, Дариа Чорбо, Дајана Марковић, Мила Милошевић, Јелена Обрадовић, Јована Јелчић, Ведрана Мирковић, Нина Стојановић, Николина Видеканић, Милица Гедошевић, Даниела Тот, Јован Трипковић, Раде Мосуровић, Јанко Атанацковић, Ања Генераловић, Јована Вечић и Јована Удицки

Сарадник: Сретен Мирковић

Одговорни професор: Драгомир Дујмов

За издавача: Др Јованка Ластич, директор

Штампање овог броја „Гимназијалца“ је омогућила:

Српска самоуправа у Будимпешти

Први дан школе

1. септембар 2010... У Будимпешти освануло је кишовито, сиво јутро... Велика група свечано обучених ученика креће из интерната у школу.

Четрдесетак збуњених дечака и девојчица, први пут одвојених од својих домова, крећу у нову етапу својих живота. У свакој од њихових малих глава је милион очекивања. Бојажљиво корачају, док је сваки њихов покрет укочен и несигуран. По први пут обукли су црне панталоне (сукње) и беле блузе и, чини ми се, осећају се као конобари из осамдесетих. Сјај у њиховим очима не могу да затамне ни сиви, оловни облаци, нити ситна, досадна киша, ни овај огроман град. Они су велики и јаки, а ово је први дан њиховог новог живота. Морају бити јачи од свега и храбро, одлучно се суочити са новом школом, новим професорима, новим навикама, новом културом... Данас, у овом великом белом свету, почиње њихова

прва битка за боље сутра! Данас морају бити снажни, несаломиви!

Морају заборавити јуче и ову кишу, и отворити своје срце према сунцу. Већ сутра ће кренути са упознавањем лепота овог велеграда препуног фасцинантног и импресивног. Града којег су својим радом, знањем и способношћу давно освојили њихови преци. Они су им „ос-

тавили“ ову школу, а они ће, са поносом као „прави мали амбасадори“, како рече њихова директорица, представљати своју земљу, свој крај и своју породицу у граду својих предака. У сваком од њих срце узбуђено лупа, а наде и очекивања расту. Они желе да, као некада Сентандрејци, постану део историје!

Па нека им је срећно! Само храбро и смело корачајте напред према успеху. Начините поносним своје славне претке.

**Ања Генераловић
Јанко Атанацковић**

Насиље

Реч насиље потиче од речи „СИЛА“ и означава однос између две стране у коме једна страна претњом или употребом силе утиче на другу. Данас је насиље опште позната појава од које се свако нормално биће ужасава. Колико год је прича о његовом спречавању заступљена и актуелна, данас још увек највећи број случајева остаје неоткривен.

Сама чињеница да се насиље грана нам говори да оно заправо напредује а не да бива сузбијено. Тако долазимо до физичког, психичког и, најбруталнијег, сексуалног злостављања. Насиље је постало свакодневна тема данашњице. Честа појава су насиља на улицама, стадионима, па чак и у породици. Облици насиља могу бити различити: физичко – намерно наношење телесних повреда, емоционално или психичко насиље – наношење вербалних или невербалних повреда нечије психе, сексуално насиље – специфичан облик физичког насиља; чине га нежељени сексуални контакти и структурално насиље – неодговарајућа или непостојећа акција друштва. Насиље се обично испољава када дође до несугласица или различитих мишљења двоје или више људи. Чак и до 72% родитеља верује у реченицу: „Батина је из раја изашла.“, тако да своју децу кажњавају управо батинама наносећи им понекад и врло озбиљне повреде. Насиље у породицама из дана у дан постаје све озбиљније тако да су саграђене Сигурне куће за жртве ове врсте насиља. Физичко злостављање представља агресивност старије особе над дететом што се некада, нажалост, заврши и смрћу детета. Иако је опште познато насиље над женама и децом, такође је и укључено насиље над мушкарцима,

али у далеко мањем броју. У последњих шест месеци у Србији је чак двадесеторо људи изгубило животе. Хулиганство на стадионима при утакмицама ипак заузима прво место на листи насиља. Поједини клубови имају организоване навијачке групе које врше терор на утакмицама и стадионима. Један од најпознатијих убиства јесте убиство Бруса Татона након утакмице Србија – Француска. Напетост расте када противнички тим побеђује и то проузрукује велику стопу насиља на утакмицама. Такође честа појава су и насиља на улицама где се стопа убиства знатно повећава упркос покушају спречавања. Чести сукоби настају при угрожавању људских права. Ругање на игралишту је део понашања у школи, али за неку децу задиркивање у школи може се претворити у право насиље и злостављање. Истраживања показују да обично једно од десеторо деце пати од физичких напада, прозивања и других облика насиља у школи. Опште је позната чињеница да је признање први корак ка решењу проблема. Неограничена доза страха и омаловажавања коју жртва прима доводи до безоговорне послушности, понизности која отежава процес ка напретку. Сваком људском

бићу је неопходна пажња и неизмерна количина љубави и подршке, а недостатак тога управо је основа за психичко злостављање, а потом и психичке трауме. Свако има пуно право да каже „НЕ“, да не живи у страху, да буде слободног мишљења, неограничен и да не бежи од реалности. Да има право на помоћ и да искаже своје потребе. Једноставно речено, да има свој живот у својим рукама!

бићу је неопходна пажња и неизмерна количина љубави и подршке, а недостатак тога управо је основа за психичко злостављање, а потом и психичке трауме. Свако има пуно право да каже „НЕ“, да не живи у страху, да буде слободног мишљења, неограничен и да не бежи од реалности. Да има право на помоћ и да искаже своје потребе. Једноставно речено, да има свој живот у својим рукама!

Миљана Антић

Дрога и наркоманија

Нажалост, ова два појма се све чешће употребљавају у свакодневници и то не као апстрактни појмови, као појаве које постоје али нас се не тичу, него баш напротив, овај проблем постаје сваким даном све већи.

Шта је у ствари наркоманија?

Наркоманија спада у болести зависности. То је стање у ком особа мења свој начин размишљања и понашања. Зависност од дроге обухвата све друштвене слојеве, независно од тога колико пара имају, које су националности, религије итд. Тренутак када се једна особа окреће дроги је углавном након неког већег губитка, да ли вољене особе (раскид, развод) или лоша финансијска ситуација или пак нешто треће небитно је, јер разлога је много. Све у свему, све то тежи

и убризгавање убрзавају стварање зависности.

Маријуана потиче од биљке канабис (индијске конопље) и сматра се најблажом дрогом, односно они који конзумирају маријуану је чак и не сматрају дрогом, а још је називају и „тинејџерском занимацијом“. Овај опијум је у неким државама чак и легализован. Први уочљиви симптоми конзумирања маријуане су: сузне, крваве очи, сува уста, убрзан пулс, појачан

апетит, напади смеха без разлога итд.

Кокаин је концентрат кокаинске пасте која се добија од биљке кока. Чист кокаин је беле боје, али је нереално скуп, те се на тржишту налази у жуто-смеђој боји. Већ после неколико узастопних конзумирања, ствара се психичка зависност, а болести које су узроковане кокаином су: аритмија,

ка једном циљу, а то је потреба да се постигне неко посебно психолошко стање, тј. да се побегне од стварности. На тај начин потенцијални наркоман живи у свом свету, не прихватајући обавезе које му се намећу. Како је зависност од дроге све присутнија у адолесцентском периоду (14-19 година), разлози за конзумирање дроге се мало мењају. Ту су актуелнији разлози попут друштва, забаве, радозналости...

Најпознатије врсте дрога су: маријуана, кокаин, хероин, ЛСД, екстази, хашиш. Дроге се деле на „теже“ и „лакше“ али, иако тако стоји и у литератури, лекари се слажу да све дроге остављају и те како озбиљна оштећења у људском организму. Осим врсте и начина узимања дроге, важна је и учесталост примене. Већа доза, чешћа примена

срчани и мождани удар, али и озбиљне инфекције попут хепатитиса Б и Ц и ХИВ вируса.

Хероин је најзаступљенија дрога на нашим просторима и потиче од биљке опијумски мак. Може се конзумирати на више начина: ушмркавањем, убризгавањем у вену, гутањем, пушењем.

Дрога, било „лака“ или „тешка“, узрокује озбиљна обољења попут хепатитиса Б и Ц, ХИВ-вируса који узрокује СИДУ итд. Једини начин да се избегну ове болести је превремена вакцинација, осим за СИДУ за коју ни данас не постоји лек. Последице конзумирања дроге су опште познате свима нама, али на крају ипак одлука је индивидуална и још увек, нажалост, има слабијих карактера који не умеју да нађу друго решење, већ се окрећу управо дроги.

Даниела Тот

ЈОВАНА ВЕЧИЋ

**Испод столетног храста слушам
нежну успаванку**

Данас је сунце било само на плавом платну,
отерани су сиви облаци у невидљиву шталу.
Милује ме касно сунце, после врелог лета
села сам у фини хладовину, на храст наслонила леђа...

Ливаду је зачарала, шареним штапићем нека вила,
али храст се није променио иако већ дуго нисам била.
Ипак на јаким, мишићавим гранама,
висили су, мноштво браон листова.

Било је тешко седети у тишини,
знајући да мој ум многе приче може примити
само ако пажљиво слушам:
чућу шумску легенду, ливадски трач.

Синуло ми питање: овај стари храст
да ли је видео оно што ја хоћу да знам,
ипак преживео је громове, лисне ваши, гусенице,
с лета, на јесен сто пута мењао лице,

Па, да ли је онда видео, да ли се сећа,
наших предака, како крећу у рат
знајући да себе неће моћи, али спасиће нас?!
Да ли је осетио њихов бол када је откуцао час?

Да ли је чуо узвике, све до села и даље,
да ли је био тужан, када су наше јединице пале?
Када им се забо нож у прса, чу се најстрашнији звук
громогласан плач, због којег залаја и вук...

Задубао је ветар, бурно реаговавши на питања,
осетих како ми задрхта и најмања кошчица.
Можда се љутио, што знам за његова скитања,
али остадох мирна, укоченог лица.

Одговори однекуда: зачу се нека мелодија,
фијукање ветра, цвркул птица стопи се
са шушкањем траве, чак осетих како пчелица кија
осетих додир топле, нежне успаванке.

И после црног дана, када одлете крваве роде
знам да је вече ушушкано, нежном успаванком природе.
И схватила сам све што сам некада требала
и видела све што је храст видео за својих сто лета.

Верујте, осећај је диван,
када заспиш, док ти ум старе приче прима;
када се напакон стопи човек и природа
и заједно се присећају времена прошлога.

ЈОВАНА ВЕЧИЋ

Као гимназијалац...

И одједном нађем се ту,
у новом, чудном кругу,
нови су и придошли и стари,
важно је ко за кога мари.

Знам све што сам и до сада,
знам где је шта, мада
идем ходницима као странац,
као да сам гимназијалац.

Поносна можда, а можда
и узбуђена, можда срећна, ко зна...
Пуна учионица енергичних ђака,
и свима је нормална толика маса,

Мењају се различити кабинети,
на почетку је шала на мети,
по клупама оловке и свеске,
у њима белешке и неке чудне фреске.

Полако попамтим сва имена,
и препознајем, ноге и рамена,
али тешко ми је схватити
да смо у новој школској години.

НИНА СТОЈАНОВИЋ

Иди

Можда је касно,
Али теби још није јасно
Шта си у мени створио
Погрешно си се за мене борио.

Погледај ме сада
Видиш ли да нешто у мом оку пада
А то није у љубав нада
Већ слика твога јада.

Твоја душа које се стидим
Твоје очи које лажу чак и себе
Али тек сада све видим
Да само си трн који гребе.

Желим да једноставно одеш
Далеко, далеко из моје главе
А када поред мене прођеш
Затвори очи да не видим призор страве.

Иди, одлази корацима брзим
Иди јер више ниси оно што ми треба
Не остај, немам воље чак ни да те мрзим
Стићиће за мене неко с неба.

А када ти затреба више од живог меса
Моја ће бити друга адреса
Пустићеш тада бар сузу једну
И схватити да си изгубио вредну

Школски радио

„До следећег слушања, хао!“

Унашој школи постоји пуно талентованих ђака. Неки се баве спортом, неки себе проналазе у музици, док други сликају, цртају, фотографишу, пишу... Од ове школске године наши ученици могу да се окушају и у улози радио водитеља.

Школски радио је експериментално почео са радом крај прошле школске године, где је на све ученике, па и професоре, оставио одличан утисак. На ходницима сте могли да приметите како сви редом певуше понеку песму или се само њишу у ритму музике. Атмосфера у школи је постала знатно веселија.

Пошто су реакције биле позитивне решили смо да не одузимамо људима у школи ову врсту разоноде и самим тим са радом почињемо званично од октобра месеца.

Радио новинарство је веома битна категорија светског новинарства. Ту је потребно знати унапред шта рећи, а не изланути се или оштетити нечију приватност, или којим случајем не поштовати туђе мишљење. Треба бити сасвим неутралан, бити верни посматрач свега што се дешава око нас. Није лако наћи равнотежу између људи и њихових различитих ставова.

Радио новинари, тзв. спикери, имају могућност развијања својих говорних способности и успевају да свој тоналитет, глас и дикцију каналишу на најбољи начин. То је једна од привилегија на којој већина завиди новинарском свету. Такође, моћ говора код људи који се баве овим послом је изузетно изражена и препознаје се готово увек.

Иако је овај наш „мали“ радио нешто што би требало да забави, да одмори наше уши после дугих седам часова, али и да да најважнија обавештења, он није ништа

ON AIR**ON AIR**

мањи него било који други. Функција му је иста, а даје и одличну основу за оне који би желели да све ово једнога дана постане део њихових живота.

Дајана Марковић

Интервју: Властимир Вујић

Властимир Вујић, професор (53), осамнаесту ђачку годину заредом (од стечене самосталности будимпештанске Српске школе), с пуно стручне методике (и врло успешно) уводи ученике СОШИГ „Никола Тесла“ у тајне спорта – чији резултати доносе велику радост не само црвено – плаво – белим актерима и институцији, већ и целокупној заједници Срба у Мађарској. Последњи у низу успеха остварен је на финалном Атлетском кампу РТС за Велики гран при Радио Београда – „Београдски победник“ у Караташу (Србија), од 2. до 11. јула 2010. године. То је био повод да о том успеху, и још нечему попричамо са нашим цењеним професором.

Да ли је овогодишњи Летњи камп у Караташу код Кладова испунио Ваша очекивања и какви су Вам утисци о самом Кампу?

– Јубиларни, десети Камп атлетике, чији су традиционални покровитељи два српска Министарства, за дијаспору и образовање (а организатор Радио Београд), ове године окупио је шездесеторо српске деце, репрезентата из девет (од четрнаест) земаља Европе у којима је Крос РТС у дијаспори одржан. Програм Кампа, којим је руководио Стеван Ковачевић, врхунски је конципиран. Уз две атлетске радионице дневно, камп је имао и језичку, историјску, географску, фолклорну и веронаучну радионицу под менторствима еминентних ресорних стручњака, а учесници су још посетили Кладово, хидроцентралу „Бердап 1“ и крстарили Дунавом. Врхунски професионализам, национална одговорност и патриотизам људи који су одрађивали пројекат (чији сам део екипе био) за сваку је похвалу.

Да ли сте задовољни успехом наших ученика због награде коју су освојили и колико она значи Српској заједници у Будимпешти и Мађарској?

– Освајање врло вредне бронзане статуе „Београдски победник“ (шест пута лауреат је био дански Хилерод, два пута руска Москва и једном румунски Темишвар), коју нам је као европским првацима, овогодишњим шампионима Кроса дијаспоре, испред другопласиране Москве и трећепласираног Цириха (Швајцарска) у Караташу уручио државни секретар у Министарству за дијаспору Републике Србије, Миодраг Јакшић, изузетан је успех, до сада највећи који је неко на спортском плану одавде постигао. Поносни смо што смо углед српске заједнице из Мађарске код осталих делова српске нације у

расејању и целој матици подигли на највећи могући ниво, и на „Победника“ залепили ћириличну вињету „Будимпешта 2010“, која ће на њему остати заувек.

Која је Ваша животна девиза?

– Вера у успех успеха је пола, остало је рад – да би се до успеха стигло.

Коју своју врлину сматрате најдрагоценијом и зашто?

– Повезивање на први поглед неповезаног и уочавање скривеног смисла!

Шта Вас, када је у питању предмет Физичка култура, највише импресионира у образовним системима Србије и Мађарске, а шта им, по Вама, недостаје?

– Врло је импресивна пажња коју обе државе поклањају институцији званој – школски спорт – која обухвата 58 одсто младих од 12 до 17 година. Дакле, више од половине генерацијске популације у свакој од пет поменутих ученичких узраста, подједнако важних у психомоторичком формирању личности младог човека.

Шта недостаје у школству обе земље?

– По мени, недостаје најмање још један час физичке културе недељно у свим школама! Зашто? Зато што је савремени живот донео једну нову ученичку болест – недовољно кретање! Оно је узроковало поремећаје правилног држања тела (због кривљења кичме од предугог седења), и – гојазност!

Шта Вам је најдраже у Вашем раду са ученицима?

– Када ученика у статусу – ограничено способног за рад (или привремено неспособног) – подигнем у статус – с п о с о б н о г! Поносим се и са 26 ђака пештанске Српске гимназије „Никола Тесла“ који су код мене полагали Физичку културу на средњем степену као изборни матурски предмет, а потом били примљени на Факултете Спорта и Физичке културе (или Више тренерске школе) у Србији, Мађарској, Швајцарској, САД...! Њих 18 је до сада дипломирало и када то постигну редовно ми јављају. Први је био Адам Аночић, а осамнаести Новак Иброшевић.

Порука нашим читаоцима за крај интервјуа?

– До испуњења животног циља сваког од нас, само један пут води – онај којим се ређе иде!

Разговор водио:

Јован Трипковић

Учење је баук! Или можда није?

Сви смо се нашли у ситуацији да нам је било тешко да запамтимо неку лекцију. Дешавало се да не разумемо или да једноставно не можемо да се сконцентришемо на задатак. Онда седнеш и размишљаш дали постоји нека чаролија која ће ти помоћи. Одговор је увек исти. Чаролија је у теби!

Да би запамтио неку лекцију, прво је мораш разумети. Напамет научена лекција коју не разумеш није научена лекција. Ово је доказано разним експериментима. Ученицима су дата два

још једна велика олакшица. У књигама често на крају лекција имају задаци и питања која су ту управо зато да ти помогну. После урађених задатака и одговорених питања, схваташ да ти је цела лекција лакша за памћење и не делује више као бабарога.

Ови мали савети су били за лекције из историје, географије, биологије... А шта када дођемо у ситуацију да не можемо да запамтимо формулу? И за то има лека! Креативност помаже. На пример, треба да запамтиш формулу $E=mc^2$. Зна-

текста, за први им је речено да га полако прочитају и ако нешто не разумеју, да нађу синониме за те речи. Други текст је било потребно само прочитати. И наравно, сви су лакше запамтили први текст. Што значи, лекцију прво треба пажљиво прочитати, протумачити нејасне ствари а неразумљиве речи или појмове треба заменити познатим, разумљивим. И ето, пут ка наученој лекцији је олакшан.

Ако ти је лекција дуга и досадна, учини је краћом и занимљивијом. После предавања у школи знаш шта је потребно знати и, на основу тога, правиш резиме. Наслов, поднаслови и појмови су најбитнији. Након тога, када прочиташ лекцију, битна објашњења ће се сама везивати за одређене појмове. Немој да мислиш да је безвредно понављати нешто. Понављање лекције ти олакшава да је запамтиш. Такође, постоји

мо да је ово Ајнштајнова (Einstein) формула. И онда кажеш сам себи: „Einstein мирише цвета два“, и ето решења. Још један пример који сви знамо: „Пијеш воду као во, не знаш шта је H_2O “.

Такође, многи се питају да ли треба учити уз музику. Доказано је да се боље памти ако човек учи у тишини. Ако слушамо музику, речи песама нам допиру до мозга у исто време као и прочитана лекција, што значи да мозак мора да се концентрише на две ствари истовремено, и да се ефикасност меморије смањује. Тако да, ако желиш и да учиш и да слушаш музику, прво научи потребно и онда имаш времена да се посветиш музици.

Ето, то су неки савети помоћу којих ће учење бити олакшано. Надам се да сам успела да вам помогнем. Срећно са учењем!

Јелена Обрадовић

Hola, amigos!!!

Као и свака друга генерација, стигли смо и ми до те фамозне матурске (четврте) године када се буквално цео свет врти око нас. Један од главних догађаја везаних за нашу сениорску годину поред пантљика, опраштања и матурских испита је матурска екскурзија, на коју матуранти иду у септембру, како би могли да постигну обавезе везане за школу ☺.

Овогодишња дестинација 12.а, и њихове последње гимназијске екскурзије била је Шпанија. Од многих прелепих места одлучили смо се за каталонски градић, који се налази на медитеранској обали, Љорет де Мар.

Кренувши у петак, стигли смо на своје одредиште у суботу пре подне, где смо после напорног пута од 25 сати успели брзо да се сместимо у собе у хотелу Клеопатра и да после кратког одмора одмах кренемо у обилазак тог градића, а пре свега да се окупамо у Средземном мору.

У суботу увече смо изашли у дискотеку, како би упознали и ноћни живот града, који је по томе веома познат, а што се тиче Шпанаца и Шпањолки, њима ни трага нисмо могли да нађемо, већ само наше људе.

После пар дана боравка у Шпанији одлучили смо да посетимо главни град Каталоније, Барселону, која је уједно била и културна и педагошка сврха екскурзије. Сам град очарава својим несавршеним распоредом улица, типичном модерничком архитектуром, а поготово зградама чији је архитекта био Антони Гауди, захваљујући којима Барселона придобија толику почасти света. Поред свега тога видели смо Народни музеј испред ког се налази предивно уређен парк, олимпијски стадион, једно од привлачнијих шеталишта и уједно главна улица Ла Рамбла и, као врхунац лепоте овог града, била је Саграда Фамилија. Саграда Фамилија или

Света Породица почета је са изградњом 1882., али верује се да ће бити завршена до 2026. године. Сваки симбол на овој фасцинирајућој грађевини представља неки симбол са литургије или мисе, а њен задњи део приказан је као пут душе од пакла, преко чистиштва, па све до раја. Након Барсе обишли смо планину Монсерат где се налази католички манастир у ком се налази Црна Мадона за коју кажу, ако јој се додирне рука и замисли искрена жеља, она то испуњава.

Вративши се у Љорет де Мар наставили смо са својим пређашним начином живота свега неколико дана, док нисмо отишли у Фигерас где смо се стопили са том средином и ушли чудан свет Салвадора Далија, чији смо музеј и кућу посетили. Салвадор Дали за сваког од нас је представљен као чудац, а поготово кад смо видели

његова гламурозна дела која су нас још више оставила у запањеном стању. Једна ствар која је типична за овог јединственог сликара је то што се на свакој његовој слици или делу налази симбол жене. А још једна ствар која је карактеристична за Далија је што његове слике треба гледати из више углова, јер се увек састоје из више сличица и сваки тај мали део има засебну поуку, а сви заједно, такође, преносе неку нову.

Вративши се у свет реалности после необичног Далијевог стваралаштва схватили смо да се полако приближава крај нашим пустоловинама и сећали смо се људи који су нас пустили да уживамо толико дана и дозволили нам да нам ово буде најлепша успомена коју смо доживели заједно као одељење.

Један мали савет, без обзира где сте, какав је смештај, средина, па чак и време, ви ћете направити атмосферу какву желите да имате и како желите да се осећате, а поготово какве успомене желите да понесете. ☺

Александра Толмачев

Репортажа са екскурзије – Праг

У случају да се овог месеца одлучите за обилазак неког новог града, да упознате неку нову културу и историју, „Гимназијалац“ вам предлаже да отпутујете у главни град Чешке, Праг. Недавно су матуранти 12.б разреда посетили баш тај град, а утисци су били неописиви. За разлику од Будимпеште, центар Прага или, боље речено, Стари град је простран и окружен зградама са посебном историјом. Оно што већини туриста привуче пажњу је катедрала са сатом који поред времена показује још пуно тога, да чак и становници Прага не знају да гледају у њега. На сваких сат времена се чују звона и двојица момака се са трубама оглашавају са врха катедрале. Тврђава, где се сада налази председничка палата је нешто што морате посетити ако одете у Праг у коме се, такође, налазе спектакуларне грађевине у разним стилима, које ће вас сигурно засенити. Катедрала светог Вида је такође место које ће вас оставити без даха. Занимљиво је што се налази у врло скученом простору, тако да највећи проблем туристима представља немогућност да је усликају целу. Са тврђаве се такође пружа најлепши поглед односно панорама Прага. Наравно незаобилазан је и добро познат Карлов мост, на реци

Влтави. Мост је препун туриста, разних уметника који изводе занимљиве наступе. По традицији онај ко је икада прошао Карловим мостом сигурно се задржао код споменика, где је додиривајући Ивана који пада са моста, замислио жељу. Ако желите да град видите из неког другог аспекта, можете пловити Влтавом. Једино што вам препоручујем да, ако се одлучите на тако нешто, то не буде у вечерњим сатима, јер је мали део града осветљен. За ноћни живот не морате уопште да бринете. Као што већ знамо Праг, односно сама Чешка је позната по добром пиву, тако да, љубитељи пива, на сваком кораку имате лепо опремљене пивнице са најразличитијим врстама пива. За оне који су више за неку другу врсту изласка, „Гимназијалац“ вам предлаже да посетите дискотеку код Карловог моста. Тамо ће, верујем, свако наћи кутак за себе, јер је дискотека на пет спратова, а на сваком спрату је различита музика. Било шта од музике из 90-их, преко техно и транс музике, па све до најновијих МТВ хитова, употпуниће вашу посету, овог прелепог града. Сигурна сам да смо вам предложили прави град, а на вама је да одлучите када ћете га посетити.

Јована Јелчић

Јована Јелчић

Веронаучни Камп • Јегра 2010

Као и сваког лета и овог је одржан веронаучни камп, 18. по реду. Ове године је одлука за локацију пала на прелепу Јегру. Камп је одржан у периоду од 18. до 25. јула. Ове године је било мање полазника него претходних али, иако у мањем броју, забава није изостала.

Поред редовних дневних богослужења, наравно ту су били и часови веронауке које су држали о. Павле Каплан, о. Зоран Остојић и о. Далибор Миленковић, а ту је био и као гост јеромонах Јустин. Тема овогодишњег кампа је била Пресвета Богородица, па је она била тема часова. Поред часова смо имали и ручни рад. Иако није свима било лако на почетку уз помоћ учитељица Јелене Вукајловић, Чарне Голуб, Душице Зорић и Љубинке Георгијевић сви смо савладали пре или после технику веза и однели кући наше радове као лепу успомену.

Поред ових устаљених активности, ишли смо и у обилазак Јегре, на излет у Силвашварад, неколико пута на базен итд.

Претпоследњег дана кампа је традиционално

одржан завршни квиз на коме је проверено стечено знање са часова веронауке одржаних претходних дана. Све су се групе показале веома добрим, али је природно била и најбоља међу њима. У сваком случају на крају су сви учесници отишли кући са поклоницама, а, што је најважније, са новостеченим знањем. То је од великог значаја јер на деци је будућност!

У недељу, 25. јула, на последњој свечаној литургији су се сви причестили, што је уједно било и крунисање веронаучног кампа. На разанку је било пуно загрљаја, туге, смеха, подсећања да се међусобно „додамо на фејсбуку“ (размењивање бројева телефона је изашло из моде)... Све у свему, камп је био одличан, стечена су многа нова пријатељства, а стара су обновљена (а, што је најважније, направљен је још један корак ка приближавању православној вери, што је и циљ кампа. Надам се да ћете се овим чланком заинтересовати и одлучити да нам се следећег лета придружите и супер се проведете! Па онда... видимо се! ☺ **Мила Милошевић**

Знамо шта сте радили овог лета...

Прође и ово лето, 2010-о... Као и свако лето и ово је прошло неприметно брзо и узбудљиво. Иако време није увек било идеално, расположење је ретко опадало, јер чиме може да се поквари кад нема школе и обавеза? Питали смо неке ученике наше гимназије шта су тако паметно радили овог лета и добили смо занимљиве одговоре.

Пошто су се многи током школске године ужелели својих другова и другарица из Србије и, наравно, своје породице одлучили су да лето проведу са њима у идиличној породичној атмосфери као и дружењу и неизоставним изласцима. Ипак најслађе је код куће!

Премда, неки су били неуморни и није им било доста учења за време школске године, па су преко лета похађали разне едукативне кампове и семинаре, набројаћемо неколико најзанимљивијих: школа људских права, интернационални камп спајања историје српског, француског и немачког народа под називом „Кроз лупу сећања“, веронаучни камп,

музички кампови, језички камп Дебрецинског универзитета, појачки камп у Румунији... Неки су се преко лета „мало разгибавали“ на камповима на Копаонику (YUBAC) и РТС-овом кампу. Матуранти су углавном лето провели у похађању часова возње, а неки су већ и поносни власници возачких дозвола. Онима којима није било ни до учења, ни до разгибавања, па чак ни до возње провели су своје лето релаксирајући се на разним дестинацијама, а то су: црногорско приморје, хрватско приморје, Копаоник, Босна и Херцеговина, Канада, Њујорк – САД, међународни сабор трубача у Гучи, ЕХИТ фестивал, Бир фест (BEER FEST) и концерти разних извођача као што су Здравко Чолић, Рибља Чорба... А да би стекли за све ово и новац тј. џепарац, неки су били вредни и сами зарадили (нема 'леба без мотике!).

Сад наравно креће све из почетка (верујемо на свачију жалост) и све у свему сећаћемо се лепих летњих тренутака, доживљаја и...ма кад ће већ то лето?! **Мила Милошевић**

Дарија Чорбо

Било једном у Раванграду

Уобичајен летњи дан за њега. Спарина и загушљив ваздух малог града нису му сметали јер се с годинама навикао. У раним преподневним часовима смуцао се по центру града и сређивао некакву пословну документацију. У пролазу је срео давно виђеног пријатеља чему се ни најмање није надао и то му дан учини за нијансу мање монотоним. Започели су разговор и, наједном, поглед му остаде замрзнут. Видео ју је, додуше, крајичком ока али није могао да порекне чињеницу колико му је пажње привукла њена појава.

Језа је опседала сваку ћелију његовог тела. Покушао је игнорисати њено присуство, али му је њена појава одвукла пажњу. Предвиђао је да она неће бити довољно јака да преболи губитак за који је он крив, иако то ни самом себи није желео да призна. Био је превише поносан и дрзак за тако нешто. Очекивао је да ће видети црнину, скрханост и сав овоземаљски бол на њеном лицу. Веровао је у то да је његова мисија успешно извршена, и надао се да ће видети трагове анксиозности, повучености на њеном лицу. Све време био је убеђен да ће је емоције спу-

тавати на сваком кораку. Драмом коју му је она приредила беше као омађијан.

Напротив свим његовим претпоставкама, она је сијала! Стајала је у маси ужурбаника као савршена ренесансна скулптура чија му је анализа одређена као задатак. Није могао да поднесе притисак и енергију која је играла око ње. беше деконцентрисан у вођењу разговора. Страх је обузео унутрашњост његових костију. Крупним, смејим очима, с прекрштеним рукама, посматрала га је. У његовом окружењу беше центрирана, што није могао променити ма колико се трудио. Био је свестан чињенице да је у мислима те девојчице саткано толико мржње која је вешто прекривена велом који је само он могао открити и препознати. На њој је видео зли порив који је тежио ка његовом уништењу. Зазирао је од хладноће њеног погледа и беше уистину фасциниран сигурношћу њених покрета. Сагнуо је главу и, у моменту њене непажње, изгубио се у гужви малограђанства. Та ноћ је за њега била бесана.

Милица Гедошевић

Зарови срца

Сви смо ми доспели у овоземаљску башту која се зове живот. Стазе којима ходамо су различите; преплићу се и разилазе. Ми течемо као време, радујемо се, смејемо, патимо, болујемо и, што је најважније, волимо... Тако сам и ја заволела... Брзо, непромишљено, тотално блесаво... Заволела сам тако лако, а тако сам тешко знала то да покажем. Можда је то моја највећа мана, а можда чак и највећа врлина. Можда ћу управо због тога успети да сачувам своје срце у једном комаду што ретко коме полази за руком у овом свету пуном лажи, превара и неискрених љубави. Са друге стране човек без љубави је само мртвац који дише, ништа друго до неколико случајних имена и датума. Љубав је чудна ствар. Данас је све лепршава и лепо и ми ушукани у својој љубави сијамо од задовољства а сутра... Шок... Угледамо ону страну стварности, ону страну живота коју јуче нисмо познавали, сви лепо тренуци испаре, а у нама остаје једино осећај горчине, усамљености и необјашњиве туге.

Да ли је онда наше срце вредно да га жртвујемо због неких лепих зелених очију? Очију које су ту уз нас, бодре нас и прате кроз живот а онда одједном нестану као да никада нису постојале, а наше срце остане само, напуштено и рањено? Очигледно да јесте чим је толики промет! Данас се срца поклањају тако непромишљено и брзо да је готово немогуће сачувати их. Да ли су људи полудели или и даље не схватају да је срце оно највредније што поседују? Можда су ипак људи у праву. Можда срце ипак треба ставити на коцку и чекати да наиђе оно које ће куцати у истом ритму. Можда је та неизвесност оно што, у ствари, чини љубав; а када би све било очигледно и лако љубав вероватно више не би била то што је сада. Због тога неки људи не треба да се опиру када их погоди Аморова стрелица а, још горе, да беже од тога и стиже се да покажу своју заљубљеност, тај најлепши осећај на свету. Путеви љубави су веома чудни и саткани од безброј тренутака. Сваки је посебан и непоновљив. Сваки преживљени дан и преспавана ноћ само су делићи огромног мозаика. Никада се један преживљени тренутак неће поновити и зато треба волети и бити вољен у сваком тренутку, током целог овог кратког и несавршеног живота.

Николина Видеканић

У границама ненормале...

Пре пар дана сам лежала у кревету и гледала у прекидач за светло. Као неки талас, за тренутак ме је преплавио осећај носталгије. Тада сам помислила како ће све ово да ми недостаје јер, ипак сам четврта година и идемо за пар месеци. Али то је било само за тренутак. Већ после пар секунди, неко је улетео у собу и почео да вришти. До краја дана сам се питала зашто сам уопште долазила овде. Никад немам мира, увек ми неко седи за вратом, људи вичу итд. Онда, и кад сам нашла пар минута да будем сама са собом, размишљала сам баш о тим људима и о томе шта ме је натерало да останем овде и издржим ове три године, односно шта ме то још увек овде држи. Закључак је био, да бих сада, без проблема, могла да се вратим кући, али нећу! Треба остати овде, треба проћи кроз све што кроз шта смо и ми прошли, научити гомили ствари које код куће не бих имала прилике да научим и, што је најважније, ојачати. Не верујем да би ико од нас оваква искутва носио са собом да је остао код куће. Касније у животу, свакако нас нико не пита да ли нам се нешто свиђа или не, мораш издржати и оно што ти се не свиђа. Зато се од тада трудим да гледам на ствари позитивно. Не жалим се превише, покушавам да прихватим све што ми се догоди са осмехом и из свега да из-

вучем најбоље. Једно време сам се терала и безуспешно покушавала, али сад је већ то постало део мене, мог размишљања и понашања.

Think Positive

Овде нас окружује толико лепих и позитивних ствари, а већина нас то и не види. Довољно је само погледати кроз прозор и видети колико је Будимпешта велика и колико нам само могућности пружа: шетње, изложбе, мостови... Онда долази друштво – константна занимација. Увек можеш наћи неког за шетњу, за кафу или једноставно да ти прави друштво док се досађујеш у соби. На крају увек је ту једна горко – слатка ствар а то је чињеница да нам родитељи нису ту. Мора се признати, сви смо једва чекали да одемо од њих и да будемо сами, али временом ми се мишљење променило и сад бих најрадије њих гледала по цео дан. Иако ми ужасно недостаје све што је код куће, ипак сам и на то научила да гледам са ведрије стране. Што сам дуже овде, све више ценим време проведено у свом граду, са породицом и пријатељима.

Тако да, ако се икад осетиш тужно, ако ти икад буде досадно и не знаш шта ћеш од себе, само се осврни и погледај околу. Сигурно ће бити бар једна ствар која ће те орасположити и насмејати. Не кажу људи за џабе „какве су ти мисли, такав ти је живот“.

Јована Удици

Лодирнимо небо

Чекам у реду. Овог месеца склапам нову макету авиона коју држим у рукама, неотворену, и још топлу од фабричког калупа. Окрећем плаву, светлуцаву кутију на чијој полеђини пише модел авиона и кратка историја авијације.

Размера макете је један према сто четрдесет и четири, што значи да је сто четрдесет и четири пута мања од оригинала. Модел је руски авион Иљушин ИЛ осамдесет и шест, широко-трупни путнички авион са четири масивна млазна мотора. Али да би се направио овако један масиван авион морамо се вратити на почетак двадесетог века, када почиње развијање авијације. Људи су од давнина маштали о гвозденим птицама које не савијају крила и покушавали су да освоје плаво, бескрајно небо. Од Дедала и Икаруса, преко Да Винчија који је покушао да направи крила, до браће Рајт који су први успели да пркосе силама природе Земље и гравитацији, први су зачели авијацију. Најчуднија ствар првог авиона је то

што је био направљен од старог платна, канапа, дрвета и делова од бицикла и једног старог мотора који је био јако проблематичан при раду. Најстрашнија ствар свега тога је то што су те авионе правили људи који нису знали ни шта су то авиони. У почетку авиони су служили за размену поште и ствари, али временом човек је почео да злоупотребљава могућности авиона и да га користи у окрутним ратовима. Међутим, срећа у несрећи је то што су се у то доба авиони највише развили и напредовали. Временом, почели су платно да замењују алуминијумом, убацују компликоване мерне инструменте пуне шарених боја и разних бројева, праве нове заобљене дизајне и облике, замењују старе бу-

чне моторе, тешких дрвених пропелера тихим, економичнијим, млазним моторима. А сва ова напредовања су рађена искључиво због освајања неба, летења на већим висинама и дужим релацијама. Ипак велика висина носи и велики ризик. Дешавало се да авион падне само зато што један шраф није био добро притегнут, јер на небу су друкчија правила и закони, ригорознији и опаснији. Почетком седамдесетих година двадесетог века, у небо се винула нова генерација авиона. Ово је путнички широко-трупни авион Боинг седам четири седам, први авион на два

спрата са четири масивна турбомотора. Због величине назван је „Џамбо Џет“ а његова донедавна титула је била „Краљица Неба“ коју је предао једном млађем, али већем, модернијем и бржем авиону, европском Ербасу А триста осамдесет, који масивношћу и белином свога широког трупа оставља људе без даха. Авијација сваки даном тежи ка новим проналасцима са жељом да се што даље оде у свемир, у неистражене делове мрачне галаксије.

Зато, узмимо знање к себи, јер ћемо се можда баш ми сутра прославити и појавити у неким важним новинама; а можда ћемо и урадити нешто корисно за нашу планету и човечанство.

Раде Мосуровић

Дневни ред

Луд збуњеног и јадни Фарук би био погубљен ко коме овде, када и колико. Реч је о босанској серији, за оне неупућене (свака сличност са стварним догађајима и ликовима је апсурдна).

Дошло је до новина, не алудирам на Гимназијалац, већ на нове кревете, беле зидове, нове собе, веш-машине, нова лица (сваког јутра на доручку искочи понеко нов!)... Баш почињемо да лично на пансион из Балзакових романа. Е сад, има ту још нешто; нови дневни ред (ноћни још нису увели) – осам сатница и дванаест помоћних теза, као на матури. Озбиљније промене су, свакако, обавезан молчацијум за све испод 4.8 – поштено, свакодневна рекреација – похвално. Кад споменух већте нове кревете, изгледа да се доста ради на њиховом очувању, аргументовано претпоследњом тезом, цитирам: „Не сме се лежати у туђем кревету!“ (!!!), цитат завршен. Сва срећа па је интернет у дому почео да (не) ради у предвиђеном року, иначе бисмо се нашли у веома шакљивој ситуацији „хватања“ нета по туђим собама, што, наравно, подразумева лешкарење на креветима дотичних срећника док се комша-Жофики краде нет, а да не спомињем немарно и безобразно седење на туђим столицама! Може нет, ал’ ако понесете своју камперску опрему. Један савет: вреће за спавање ће ускоро постати неопходне, ноћи су све хладније и хладније. Једно упозорење: пазите ко вам је у online групи, да не буде хватања будних после 23 часа на нету од стране надлежних, јер професори и

чике не могу да нас све обуздају. Када смо већ код дежурних професора, (чика) Влада Јовановић је отишао, после толико приче, али само до низ улицу. На његово место дођоше друге чике.

Професора све мање и мање.

Квантитет или квалитет, питање је сад... Квалитет ручка се, свакако, може похвалити. Квантитет ћемо оставити надлежнима, њихов глас далеко се чује. Досадашњи утисак је да је до тетице најбоље допро. Добила је већи опсег дужности, окитила се златом Београдског победника летос (стр. 3,4) и сад с еланом (и не воланом, већ ауторитетом!) зауставља гладне масе гимназијалаца пред вратима трпезарије.

Школа напредује у сваком погледу; коначно ћемо добити фамозни електронски дневник. Жао ми је да вам саопштим, али нема више ескивирања и прећуткивања оцена. Мислим да је то и поента овог дневника, али још ћемо видети како ће се развијати (интернет) ситуација. Узнапредовали смо и што се тиче брзине добијања распореда часова. У рекордном року од 3 недеље добили смо сталан распоред, ефикасан и прилагођен свим узрастима и потребама. Од нас су, једино, биле брже школе од по три хиљаде ученика, али опет, они имају већи квантитет радне снаге за састављање распореда! Или то беше квалитет..?

Елем, уколико сте огладнели од силног (не) читања, предлагем да посетите нашу мензу у периоду од 15 до 16 часова, дели се бесплатно репета!

Ведрана Мирковић

6.30 - 8 h

jutarnje dežurstvo

8 - 8.45 doručak

9 h aktivnosti s djecom

boravak i igra na zraku

11.30 ručak

poslijepodnevni odmor

14.30 užina

boravak i igra na zraku

do 17 h odlazak kući